

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft, félévre 6 ft, évenegyre 3 ft o. é.

Helyben előfizethető Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordantúza 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sőtért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj. Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és kereskedésében, Pesten: Zeisler M. (Királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Aljosán (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agen (Stadt Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttgart. Nyitási cikkek: sora után 20 kr. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez címzendők. Előfizetések a hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Románleczkeadaco-románoknak

+ Minap a román belügyér lakomáján furcsa pohárköszöntést mondott az amerikai egyesült államok consula: ivott a 12 millió román egyesülésére.

Mily örömbir lehetett ez, a mi daco-románjainknak. Baritru ur csaknem megijadtott lesz s elgondolhatta: tehát 30-40 éves publicistai működés, Bukurestbe tett látás-futásom, a n.-szebni skuptsinába viselt néma szerep és Reichsrathba vándorlás, sőt a „tudományos utazás” sem veszték kárba! Valóban az a toaszt hushagyói örömet okozhatott a „nagy birodalom” létrejöttéért oly régóta fohászokodó táborában.

De kár, hogy egy ilyen felséges toasztal még nem lehet megvetni egy új királyság alapját, s höppöljük bár a virágos szőlőre a legjobb champagneit, ez sem biztosíthatja az új állam nagyhatalmi állását, sőt, talán a létesülés processusát sem viheti előbbre akár csak egy mákszemnyire is.

Itália, Germania egysége nem példa-e arra, hogy a XIX-ik század uralkodó eszméje, az ugyanazonegy eredetű és nyelvű népiségek egyesítése — kilépett már az eszményi dicsőrköböl s a megtestesült művet mutatja fel a bámuló világnak? Miért ne léphetne Románia — a nagyok által vert utra, mely, korunk vezér-eszméjének tüzöszlopával az egység ígért földére vezethető?

A románok elszorítanak három nagyhatalom területén: Magyarországon (a legfőbbben az „erdélyi részek”-ben) Bukovinában, — Bessarabiában és Moldva-Olahországon. Ez az utóbbi, melyet ma „Romániának” is neveznek, maig sincs teljesen emancipálva a török őrúróság alól; Bessarabiát saját tartományai közé számítja az orosz világhatalom, míg, az osztrák területhez tartozó Bukovinán kívül, a többi magyar állam, melyet a ma 7-8 milliónyi magyarság ősei alapítottak, utódaik ezredéven át fenntartottak, s a mai ivadék nemzetközi dualisticus szövetkezés útján tart az első rangú európai államok sorában.

Ez az egyszerű elemzés is világosan mutatja, hogy a nagy-Románia megalakulása nem csekély akadályokra találna és pedig olyanokra, melyeket sem n.-szebni comitával, sem balázsfalvi prononciamentokkal vagy szerdahelyi conferentiával, de még a „passivitas” bámnlatos bölcsességű politikájával sem lehetne csak úgy könnyedén elhárítani.

Az eszme magában véve szép, nagyszerű, s az elbizakodás szemüvegén, a földi dolgokkal nem számoló elmélet világánál kiviteles sem látszhatik nehézknek; hanem a gyakorlati politikus előtt van egy cardinalis hibája: a kivihetlenség.

A passivitas politikájának feltalálói nagy bölcsen minden akadályról hallgatnak a „ködfátyolké”-ben gyönyörködésre szoktatott hívek előtt. Mire való is lenne az eszményi szépet elrútítani — hisz önmagunkra is haragszunk, ha szép álmainkból valaki vagy valami felserkent.

De nem így gondolkozik az ifjú román lap a „Patria”; azt véli, hogy a románoknak is meg kell mondani az igazat, bármily keserű is legyen annak utóíze. Képzelteljük, hogy megharaguszunk rá; elrontani az illúsiót, elárulni a játékok!

A „Patria” szerint, hogy az amerikai (humburg)

TÁRCZA.

A szakadás a cipőn.

(Németből, szabadon.)

„Nagy szellemeknek” sem jutott azon kiváltságos helyzet, hogy az élet kisebb bajai- és kellemetlenségeivel meg ne ösmérkedjenek. Azon állítás, miszerint ily „apróbb kellemetlenségek,” „nagy szellemeket” nem hoznak zavarba, — ha nem minden, de sok tekintetben téves.

Igy p. o. Beethoven magán kívül volt, midőn — szülővárosában, Bonn-ban, látogatóra lévén, egy este a Rajna mellett élvezet, rosszul kövezett úton haladván, lába egy kevéssé magasabb fekvésű gömbölyű kővön megcsuszott, mi által lábát annyira megütö, hogy szalonzcipőiről a bőrt leszakította.

Szemtanuk bizonyították azt, hogy a hangok mestere e pillanatban nem a legösszhangzóbb módon adott kifejezést haragjának; — a ki azonban valaha ily állapotban volt, ezt ép oly megfoghatónak mint megbocsáthatónak fogja találni.

O... né asszony, a művészet barátnéja és pártfogója, az akkor már világhírű zenészt magához várta, s ez, a helyett, hogy a fényes terembe léphetett volna, kénytelen volt segítség és tanács nélkül a gyalázatos kövezetet taposni, mialatt mostoha sorsát nem a legválogatottabb szavakban kárhözhatta.

Elszakadt lábbelivel csak nem lehet O... né asszonyhoz menni, s válogatott vendégei közé lépni; pedig otthon sem volt több, mint egy pár vadászcsizma, melylyel azonban szinte nem segíthetett magán. E szerint tehát vagy arra kellett magát Beethovennek elhatározni, hogy a kilitásba helyezett Soiréeről lemondjon és rögtön

ohajtás teljesülhessen, következőket kellene megbevenni a daco-román atyafiáknak: Magyarország és Ausztria megsemmisítését; Oroszországot le kellene nyomni, másdrangu államkává;

a románok szellemi erejét az irodalom és tudomány, a művészet és találmányok terén azon fokra kellene fejleszteni, hol ezekben Itália és Germania állanak; az anyagi vagyonosodásban is oda kellene előrehaladni, hol a művelt Európa áll; nagyobb szabadságot kellene biztosítani, mint a milyennel bírnak a románok Magyarországon; — mindezekhez végül még kellene: kedvező földirati és politikai helyzet és viszonyok, — éreft politikai elem s az egyesülés szükségének közérzése, stb.

A „Patria” még arra is figyelmezteti a honi daco-románokat, hogy Magyarországot, Ausztriát és Oroszországot — hozzátéhetjük Törökországot is — nem zézhetnek el államterületük megsemmisítését s így Romániának, — tulajdonképp a daco-román vörösöknek, — le kellene küzdeni e nagy hatalmakat, mielőtt ideáljuk megtestesítésére csak gondolhatnának is — s e memento-hoz hozzátesszi: Risum teneatis!

De elmondja a „Patria” azt is a daco-románoknak, hogy egy nagy európai felforduláskor senki se gondolna rájuk; a nagyok saját ügyeikkel lennének elfoglalva. Miért is vetne fel Európa egy „román kérdést”: a keleti román birodalom restauratóját? Amerika az újat sem mozdítaná a románokért, nem áll érdekében.

Ilyen kedvű dolgokat mond el farsang közepén a román lap hazai vörösöknek, s még annyira is meggyőző, hogy bevállja, miszerint a románok ha lehetnének volna Romániával uniót kívánni, arra szavazni; mert a nyelv és nemzetiség Magyarországon is biztosítva van, volt ezer év óta, s lesz ezután is. Az elnyomatásról szóló vadakra viszonzásul arra mutat, hogy magyar iskolát képzett román fénylik ott a Romániában? A szabadságból is bővebben jut a románoknálunk, mint Romániában; alkotmányunk van oly szabadelvű mint amazé: a sajtó szabad, van esküdtészek, van parlament és felelős kormány; a választási törvény legszabadelvűbb egész Európában: — szóval, nagyobb szabadságokkal bírnak a románok itt, mint Romániában; e mellett nincs corruptio, vesztegetés, az ipar, kereskedelem és gazdaság nem áll oly kezdetleges állapotban, mint amott; mincseknek itt nálunk zilált közviszonyok, stb., stb.

Ellehetünk készülvén arra, hogy e nyilatkozatért „nagyromán” átok alá vettetik a „Patria.” Szerencse, hogy csak a vörösök által. Mert a higgadt „Telegraful Rom.” (9. sz.) ép most hangzottja: „hagyjuk a képzelt, hogy gyakorlatiast szerezhesünk, mert csak ez által fogunk megerősödni.”

Bármint haragudjanak tehát a honi vörösök, a románok nagy többsége valószínűleg a „Patria” és „Telegraful” gyakorlati, bölcs tanácsa után induland — hisz már sok ideje felhagyott a nagyobb és jobb rész a politikai elmerengéssel, melynek mint nemzet semmi hasznát sem vette — s ezután sem vehetné.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgőnye.

Bécs. A hitelintézet és az Anglobank veszik át a magyar vasutak kiépítését.

megbetegedésével magát O... né asszonynál kimentse, vagy azon kísérlethez kellett nyulnia, hogy valamely „lábbeli művész”-hez beforduljon, cipőjét annyira a mennyire kijavíttatni.

Vége utóbbi határozó végrehajtani. Befordult a „beteg lábbeliek orvosához.” Egy kedves arcú öreg anyóka nyitotta ki a bebecsátatást kéro előtt a ház ajtaját, s kérdezé, mivel állhat az ur szolgálatára!

Úgyes csizmadia segítségét kell azonnal igénybe vennem, szolt Beethoven nem a legnyugodtabb hangulattal, és belépett a házba. De alig vetett egy firkesző pillantást az öreg anyókára, beszédje hangját megváltoztatva, rögtön örömdetes meglepetéssel kiáltott fel: Jól látok-e? Elgers anyóka, kegyed az? mióta nem láttuk egymást egy nappal sem öregedett meg, és mégis, mily sok idő mult azóta. Mily jól tudtam kegyedet emlékezetemben megtartani! De kegyed, kegyed nem ismer már engem.

Az öreg anyóka jobbját szemé fölé illeszté. — Már nem akar úgy menni a látással, mint régente, uram! — szolt és vizsgálólag tekintett a nagy mesterré, — és mégis, biz isten, ... a beszéd hangja... a szem tekintete... Valóban, azt hiszem... hogy... Louisi az... akarom mondani: Mosje Beethoven!

— Igen, igen, a Louis az, jó öregem. A szomszédú, a zenészygyermek, az ezermester, — miként kegyed engem sokszor nevezett. — Biz isten, öregszik az ember, kiáltott az öreg anyóka, s összecsapta kezeit. — Az idő mulik, s az ember alig veszi észre. De hát nincs másként!... a gyermekékből lesznek férfiak! És mily nagy, híres férfivá vált ön, mosje Louis. Az egész világ önről beszél. En szegény asszony egy eceptet sem értek belőle, de a Ferko és Erzsike egészen belebolondult műveibe — vagy minek nevezik...

Prága. Demonstratio falragaszok által, a rendőség eltávolította azokat a falakról.

Cetinje. Mustafa basa még nem kapta meg a felhatalmazást a Montenegroval kötött egyezmények aláírására.

Nápoly. A király által adott bála 5000 egyén hivatott meg, nagy része a polgárság közül való s az irodalom és művészet képviselői közül senki sincs kihagyva.

Legújabb táviratok.

London, febr. 11. A „Daily Telegraph” jelenti Berlinből: Bismarck Londonban és Washingtonban felajánlá jó szolgálatait a békés egyetértés létrehozása iránt.

Madrid, febr. 11. Barcelonában folyvást tartanak az elfogatások. Kékségtelen, hogy az internationalisták Spanyolország nagyobb városaiban erőszakos csíny szándékoznak elkövetni.

Bécs, febr. 12. A „Tagepresse” nek jelentik táviratilag: Bazaine tábornagy — több jogiudós sürgelős ajánlatára — elállt a Gambetta ellen indítani szándékolt pertől.

New-York, febr. 11. Az összes lapok azon hiedelemben vannak, hogy a fenforgó bonyodalmak békésen fognak megoldatni.

Belgrad, febr. 12. A hivatalos lap mai száma közli a vasutak iránt Hirsch báróval előzetesen kötött szerződést. A vállalkozási ajánlatok négy hó alatt a szerb kormányhoz terjesztendők be.

Kolozsvár szabad királyi város közigazgatási szervező-rendszabályzata.

(Külön javallat. III. Rész.)

(Folytatás.)

IV. Fejezet

A polgármester.

9. §. A polgármester a város első közigazgatási tisztviselője (63. §. előzménye), mint ilyen, végrehajtja a törvények és kormányi rendeleteknek, s köteles őre a polgári jogoknak.

10. §. A polgármester, mint a bizottság jogát ruházása folytán (18. §.) a város törvényhatósága képviselője, a törvény által egyenesen az ő kötelességévé tett ügyekben és kérdésekben személyes, egyekben a mellé választott tisztviselőkkel, illetőleg a tanácssal együtt az 1870-ik évi XLII. t. cz. VI. fejezetében körülirt felelősséggel folytatja a közigazgatást.

11. §. Átvieszi a városhoz intézett kormányrendeleteket, leveleket, jelentéseket, folyamodványokat (63. §. c.)

12. §. Aláírja a főjegyzővel együtt a város nevében kiállított okiratokat, leveleket, felterjesztéseket (63. §. e.), kihirdeteti a városi bizottsági gyűlésekben a szentesített törvényeket.

13. §. Őre a város pecsétjének (63. §. f.)

14. §. A közgyűlésnek félévenként tüzetes jelentést tesz saját és a tanács intézkedéseiről és a város áll-

— Ugy ugy, szolt Beethoven meglehetős közönyös hangon. Cipőjére tekintve így folytató: — kérem Elgers mama, vezessen azon művészhez, ki ezen kárt kijavítani tudja, sietnem kell!

Az öreg anyóka bevonszolta a lakszobába.

— Azonnal, kérem, A Ferko, a legőregebbik, ki önnel oly sok bujoskát játszott — a Ferko kitanult czipész; no majd örül az, ha meghallja, ki van itt. Ferko! Ferko! jöjj csak hamar, dolog vár rád. Hozd magaddal finom műszeredet, és siess, mert nincs vesztegetni való idő!

— Csend! szolt egyszerre Beethoven, karját mintegy visszatartólag az öreg anyókára téve. Kevés ideig figyelemmel hallgatódzott, azután, még mindig halk hangon kérdé: — ki énekel ott a mellékszobában?

— Erzsike az, az én szegény vak gyermekem!

— Egek! mily fenséges hanggal bir, Elgers mama leánya gazdagon, tulgazdagon van kárpótolva szemévilágért. Látni semmi, semmi ily isteni képességhez. Milliók látnak, de ezek között csak egy tud így énekelni.

Az öreg anyóka fejét rázta; ily szavakat nem értett.

Ferko jött, — ki megismerte a nagy mestert az anyóka öröme.

Beethoven levette az elszakadt czipőt.

— Itt van Ferko, szoltott, kedves ifjam, tedd meg a szivesseget és javítsd ki cipőmet, a mint tudod. En addig a mellékszobába megyek Erzsikéhez. Nem fogja a régi ifju-társától megtagadni, ha az arra kéri, hogy énekeljen.

— És nemsokára rá Beethoven már a zongoránál ül. Erzsike mellett!

Ujjai megérinték a zongora billentyűit, és Erzsike tüzes arccsal állott mellette és haugosan dobogó szíve hallgatta a hangokat, melyeket a nagy mester az életből látszott meríteni!

lapotáról (63. §. g.) A közgyűlésben hozza intézett, a napirendre kitűzött tárgyakkal összefüggő, vagy gyűlés előtt 24 órával velő tudatott kérdésekre azonnal felvilágosító feleletet; ezen esetek fenn nem forogván, a feleletet a következő ülésig halaszja 46. §.

15. §. A honvédek és kiszolgált katonák tekintetbe vételével felfogadja a városi szolgálakat, kik ha híven teljesítik kötelességeiket, élethosszig alkalmazhatnak (63. §. h.)

16. §. A polgármester ügyel az alárendelt tisztviselőkre, a segédhivatali és szolgazemélyzetre, hogy azok a meghatározott hivatalos órákban a hivatalban jelen legyenek s kötelességeiket pontosan teljesítsék; ha egyik vagy másik hivatalos kötelességének teljesítésében, vagy valamely hivatalos megbízatásában pontosan nem jár el, a feendőkö teljesítésével más rendes vagy tiszteletbeli tisztviselőt biz meg, és annak a házi pénztárból a hanyag tisztviselő fizetésére utalványozott napi díjt rendel; ez azonban nem menti fel a hanyag tisztviselőt attól, hogy a körülmények szerint a feendőkö vizsgálat ellene fogamatba ne vétések 55. 58. §§. k.) (63. §. d.)

17. §. Ha a segéd és kezelő hivatali személyzet valamelyik tagja megsérti, vagy hanyagul teljesíti a törvény vagy törvényhatósági rendszabályzat által megszabott kötelességét, de tette nem foglal magában a büntető-törvény által tiltott eslekvényt; a polgármester az illető ellen vizsgálatot rendel el, s egyidejűleg a tisztviselőt fel is függesztheti hivatalától; más tisztviselő ellen ily vizsgálat elrendelése a közgyűlést vagy a főispánt illeti (77. 78. §§.)

18. §. A polgármester veszi fel a jelentkező tiszteletbeli tisztviselőt, s azt feleskettvén, a városi bizottság-uk bejelenti.

19. §. A tisztviselőnek, segéd és kezelő hivatali személyzetnek a körülmények tekintetbe vételével hat heti szabadságot adhat; hosszabb időre terjedő szabadság iránti kérvényeket véleményel a bizottsági közgyűlés elé terjeszt.

20. §. A kormány rendeleteit és a bizottság határozatait végrehajtja, illetőleg alárendelt közegei által végrehajtja. Ha azonban valamely kormányrendeletet a törvénybe ütköznek, vagy a helyi viszonyok között károsnak, vagy éppen kivihetetlennek véli, 24 óra alatt jelentést tesz a főispánnak (53. §. e.) s távollétében felír az illető miniszterhez. Ha a miniszter a felirat ellenében továbbra is fenntartaná rendeletét, és a polgármester a miniszteri leirat után sem érezné magát a rendelet végrehajtására kötelezettnek; a főispánnak azonnal jelentést tesz, s annak rendeletére, vagy ha távol van, annak nevében, a rendkívüli közgyűlést legtovább 10 nap alatt összehívja s a rendeletet a közgyűlés elé terjeszti, mely azt rögtön felvenni és tárgyalni köteles (58. §. d.) (63. §. d.)

A bizottsági közgyűlés felirata után is a miniszter által fenntartott kormányrendeletet azonban azonnal és feltétlenül végrehajtja (58. §.). Az ilyen valamint a szabadságos és tartalékos katonák berendelését és valamely az állam veszélyeztető érdekei miatt haszálhatlan rendőri intézkedést tárgyzó kormányrendeletet is, csak a végrehajtás után, s csak annyiban terjeszti közgyűlési vitatkozás és határozás alá, a mennyiben a bizottság a

Ö zongorázott, Erzsike énekel:

„Wen nie sein Brod mit Thränen asz.” ...

Hasonlíthatlan szépséggel hangzóttak a hangok. Beethoven egészen bámulat vala, egészen fül; nem gondolt semmire, nem érzett semmit, — csak Erzsike bájoló énekevel volt elfoglalva.

A magasztos ének utolsó hangjai elhangzóttak, és egy vaskos termető, elegans öltözkű férfi jelent meg az ajtóban.

— Bocsánat, hogy engedelem nélkül, bátorodom belépni, — szolt, magát a jelen voltak előtt meghajtva, de nem állhattam ellen a mennyi hangok csábjainak. Kedvellője lévén a zenének, oly lépésekre készlet némelykor ezen szenvedély, melyekre más esetben nem határozhatám el magam. Engedjék meg, hogy közelökben hallgassam e kedves hangokat. ...

Beethoven, az idegen beléptekor felkelt székéről. Mialatt az szólott, vizsgálólag tekintett annak szeméibe. Most örömtől sugárzó arccsal kiáltá fel:

— Ha nem csalodom, ugy a most elénekelt dal írójával állok szemben.

— Előfő, az vagyok, és ön uram, annak szerzője!

— Goethe, Beethoven, — hangzott egyszerre különböző helyről, mi alatt a nagy mesterek szívélyesen szorítottak egymással kezét.

— Nekünk O — né asszony termében kellett volna ösmereiséget kötnünk, éleztelt Goethe.

— És a szakadás a cipőn ezt megakadályozá, — véle oda Beethoven, a már kész czipőt lábára felhuzva.

Beethoven és Goethe még késő éveikben is szívesen gondoltak azon jelenetre és találkozára, melynek a „szakadás a cipőn” volt az okozója.

Csikváry Jákó.

kormány eljárását netalán sérelmesnek találna s a képviselő-háznál keresne orvoslást 16. §.

A városi bizottságnak oly határozata, mely a költségvetés megállapítására, ingatlan vagy szerzésére vagy elidegenítésére, kölcsönvételekre, a költségvetésben előforduló terhes szerződések kötése vagy felbontására, új hivatalok rendszeresítésére vonatkozik, és általában minden határozat, melyre a törvény felsőbb megérősítést rendel: csak miniszteri jóváhagyás után hajtható végre, ha a kormány a felterjesztéstől számított 40 nap alatt egyáltalában nem nyilatkozik, mely esetben a felterjesztett határozatok helybenhagyottak tekintendők 3. §.

21. §. Havonként legalább egyszer a számvevő és tisztviselő közbejöttével megvizsgálja a város pénztárát 58. §. n.)

Az adóosztály pénztárának és a kezelés ügymenetének megtudása, nem különben önfelelőssége tekintetéből, a pénzügyi közegek vizsgálatától függetlenül, saját hatáskörében, az adópénztárt véletlenül megvizsgálja s az eredményről fél évenkénti jelentéseiben a bizottságot értesíti. 1868 XXI. t. cz. 23. 33. §§.

22. §. A polgármester a város köztulajdonának és jogainak első felelős felügyelője; ehez képest:

a.) kötelessége a város ingó és ingatlan vagyonáról leltárt készíttetni, azt minden év elején megvizsgálni s a változásokat kiigazíttatni, általában ügyelni, hogy se magánosok el ne foglalhassák, se azok gyümölcsözletlenül ne maradjanak; minden realitást és hasznát hajtó jogokat előrebocsátott hirdetésen folytán teljes biztosítékot adó vállalkozóknak, a bizottság által előre megvizsgált és helybenhagyott szerződés mellett, nyilvános árverés után kiadni, a városi köztulajdonokat házilag nem kezelteni.

b.) ügyel arra, hogy a költségvetésben előirányzott bevételek a maga idejében és rendjén a házi pénztárba befizetessenek, a késedelmes fizetők előbb megintés, azután per útján is fizetésre szoríttassanak; hogy az előirányzott bevétel és kiadás tételek a költségvetésben megállapított czélokra fordíttassanak; ügyel különösen arra, hogy a költségvetésen feljúl kiadás ne történjék.

c.) ügyel arra, hogy az apróbb felkelhető jók u. m. fa, szén, épületszerek stb. közárverésen készpénzfizetésért adassanak el.

d.) hogy a város erdői, az erdészeti rendszabályok szerént évszakokra (turnus) osztva vágassanak azon mennyiségben, a mennyinek a bizottság által előre beadott javaslat következtében vágatása mint szükséges, meghatározott; az őrök és fahulladékok számbavételénél, behordásánál és az eladandók eladásánál szigorú ellenőrködéssel legyen.

e.) hogy a bizonytalan és rendkívüli jövedelmek, milyenek a bálók, legeltetés, gubios, makktermés, háztárbeli hatalmaskodás, rendőri büntetések s hasonlókól bejövő pénzek, polgári és kereskedelmi díjak sat. ellenőriztessenek, s a polgármester ellenjegyzése mellett bevétel végett a házi pénztárhoz utaltassanak.

f.) a városgazda kezébe csak a napi szükségekre megkivántató pénz, s ez is a költségvetésben megállapított összeg korlátai között adassék; számadás valamint a gondviselése alatt álló anyagszer-tár szintén a polgármester által évnegyedenként megvizsgálandó.

g.) a házi pénztárra tanácsilag teendő utalványt a polgármester ellenjegyzéssel; ha ezen ellenjegyzés hiányzik, a pénztárnoknak fizetni nem szabad.

h.) A polgármester ügyel, hogy minden építés, javítás csak előleges mérnöki terv és költségvetés alapján tartandó árlejtés útján, vállalkozók által s ne házilag történjék; ugy szintén a város szükségére megkivántató gertya, papír, s minden más anyagok csak nyilvános versenyés útján szerzessenek meg.

i.) minden számadó tisztet rá szorít arra, hogy a kisebb számadást vívők év végével, 30 nap alatt, a nagy számadásokat vívők 3 hónap alatt bizonyítékokkal felszerelt számadásaikat megvizsgálás végett, különben reájok szabandó pénzbüntetés terhe alatt beadják. A beadott számadások a számvevőnek a legelső tanácsülésből azonnal átadandók. A polgármester ügyel arra, hogy az ilyen számadások szabályszerűleg előbb a számvevő, azután a felülvizsgáló bizottság által felelősség alatt, halogatás nélkül megvizsgáltsanak s a tanács útján ennek véleményével a bizottság elé terjesztessenek. A feloldozó levelet a bizottság adja ki.

k.) A polgármester, illetőleg a tanács köteles a hasznobérekre ügyelettelen lenni, a lejárandókat 3 hóval előre a bizottságnak bejelenteni; a város hasznobérlőinek fizetési időhatár-meghosszabítását, vagy bérletelengedést nem adhat; utóbbit a bizottság is csak akkor adhatja meg, ha a tanácskozó tagoknak kétharmada azt meghatározza.

23. §. A polgármester, mint a törvényhatóság s illetőleg a bizottság képviselője, felügyeletet gyakorol a város költségvetés fenntartás, illetőleg a város által segélyezett közoktatási intézetekre.

24. §. A tizedkapitányokat az illető tizedek képviselőválasztási joggal bíró polgárai szabadon választják, a polgármester felelteski ügyel arra, hogy azok hatáskörükhöz tartozó közigazgatási és közrendészeti kötelességeiket pontosan teljesítsék.

25. §. A polgármester a hozzá intézett folyamodásokra határozatát 8 nap alatt kiadni köteles; határozata ellen a sérelmes folyamodhatók a közgyűléshez, onnan az ügy a belügyminiszterhez felebb vitethetik (63. §. végszakasza). A fellebbevit a sérelmes határozat kézbejuttatása napjától számítva 8 nap alatt a polgármesterhez beadandó, ki azt 3 nap alatt előmozdítani, valamint a miniszter által harmadhatóságilag ellátott ügyekben a határozatról a feleket 3 nap alatt értesíteni köteles.

26. §. A polgármester, mint minden más tisztviselő is az 1870 XLII. t. cz. VI-ik fejezete értelmében, hatáskörében saját eljárásairól a törvényhatósággal szemben is felelős levén, ezen felelősség mindaddig tart, míg a törvényhatóság az alól felmenti. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 15. 1872.

Rudolf koronaherceg és Gízela főhercegnő febr. 11-én Pestre érkeztek, nagy udvari kísérettel. A váróteremben Huny gróf és Thaisz Elek főkapitány siettek elfogadásukra. A trónörökös német és magyar nyelven fejezte ki örömetét afől, hogy hosszú távollét után ismét Budára érkezhetett. A király 4-5 nap múlva érkezik. A királyné csak febr. 24-én.

Patriarchális toaszt. Pár nap előtt az Innsbruckban tartózkodó királyt egy közönséges paraszt földművelő lakodalma hívta. Ő felsége meg is jelent a kedélyes mulatságon s patriarchális szokás szerint ivott a menyasszony poharából, ki következtében rövid és bizalmas jókívánsággal üdvözölte a magas vendég felséges személyét: Isten adjon uram! Éljen boldogul kétszer ötven

éven keresztül! Ő felségére jobban hatottak e szívből jött, egyszerű szavak, mintha egy sereg tányérnyaló udvaroncz magasztalta volna föl ékes dicitóiban. „D.“

A kolozsvári iparos egyetet szakszövetségévé alakította a városi tanács. A kolozsvári iparos egyet, melynek elnöke Tauffer János vezetésével a hó 11-én délután 4 órakor igen számos tag jelenlétében gyűlést tartott, tárgya volt: az iparügyi szakszövetségnek az országos magyar iparegyesület által kitűzött érme és okmányok elnyerésére felajánlandók, ugy a pesti országos közgazdasági gyűlésre felküldendő képviselőre nézve bekért véleménye jelentése. Az iparügyi szakszövetségnek a jelentéséből kitűnőleg kiemeltettek az iparos osztály tagjai közül érem és okmány elnyerésére Gergely János kerékgyártó, Spaller Károly kályhakészítő, szobrász Klöz József, szabóság Makosincki Lipót és cipészesség Prodán József, kik, nevezetesen három első helyes szakképzettségük, utóbbiak pedig dolgozóituk műhelyeikben majd 16 évi kitartó munkásságuk és feddellen magaviselet által kitűntetést érdemelnek. A pesti országos közgazdasági gyűlésre felküldendő képviselőre nézve a szakszövetség véleménye odairányult, hogy miután az egyet anyagi állása egymagára ennyi áldozatot tenni nem enged, ezen tárgyra vonatkozólag a Tömösvári Miklós elnöke alatt működő központi bizottság véleményadás végett meghallgatandó, azon remény fejében, hogy a — czéh testületeket képviselő központi bizottság — melynek egyes tagjai majd mind ezen egyetben is részvényesek közreműködésével ezen szerencsés véletlennek nevezhető f. é. martius hó 24. és következő napjaira kitűzött közgazdasági gyűlésen anyai nagy horderejű függőben levő közgazdasági kérdések megoldásánál résztvehet. Az iparügyi szakszövetségnek mindkét tárgybán tett véleménye helyesletett és elfogadott azon kijelentéssel, hogy az érem és okmány elnyerésére felajánlottak mihelyt egy küldendő bizottság tekintet meg s a kelleket figyelembe véve tudósítását legkésőbb 24 óra alatt adja be a szakszövetséghez. — A kijelölt bizottság ma már munkálatait az egyet választmányához előterjesztette, honnan felirat mellett a felterjesztés illetékes helyre elküldött. Sz. — A.

A Carneval tölünk is elbucszott. Hushagyó kedden nagy álczás menet rendezett a redoute bérleje. Azután megkezdették a bált a gyermekek s folytatták a nagyok csaknem reggelig. Van utó-farsang is melyet az illetők nagy mohón használnak, válják jó egészségükre.

A „Mária Theresiáról“ nevezett kolozsvári róm. cath. főnövelde ifjúsága, a már említett zene, szavalati és színi előadást, szép számú közönség jelenlétében hétfőn délután megtartotta. Először Farkas Géza szavalta Petőfinek „Az utolsó alamizsna“ című költeményét, érthetően és érzéssel. Utána Kovács Árpád és Kósa Árpád játszottak fuvollar Lucióból egy részt, összhangzóan s szép gyakorlatosságot tanusítól. Ezeket „Szigetvár ostroma 1530-ban“ című 3 felvonásos dráma követte. Az előadás egybevágó, folyékony volt. A jelen voltak több versen nyilvánított zajos tapsokkal tetszősüket, az ifjúság e nemes törekvése iránt. E nővelde 1735-ben — mint tudjuk — azon célra alakult, hogy abban a hon tehetséges ifjai vallás-erkölcsi nevelésben részesülvén, az állam czéljaira kiképeztesse. A piarista nevet viselő szerzet 1776 óta, midőn t. i. Kolozsvárra behozták, a haza és egyház érdekeit szem előtt tartva, mindig hűvel iparkodott e célnak megfelelni. Ezt bizonyította ez ünnepe is, hol nem egy a dívatnak megfelelő sikamos, hanem egy hazafias és

vallásos irányú darab adatott elő, melynek végig hallgatása a fiatal fogékony kebelre csakis áldásos lehet. E tekintetben az érdem csakis Váradai Mór igazgató, s Salzbauer János növeldei aligazgató urakat illeti, kik édes gondallal virasztanak, a hazafias és vallásos szemléletű oktatás és nevelés ügye felett.

A b.-szolnokmegyei deák-párt tagjait az alapszabályok megállapítása s egyéb az előleges szervezkedéshez tartozó ügyek elintézésére czéljából folyó hó 19-én — a megyei bizottmányi gyűlés napján — délután 4 órakor Deesen a kisdodovda nagyertermében tartandó pártgyűlésen megjeleni hazafui tisztelettel felkérjük. Deés, 1872. február 10-én. Gr. Wass Miklós, ideigl. elnök. Borbély Sámuel, ideigl. jegyző.

Vastag Győr y jeles festőnek tehetségét mind inkább méltányolják a külföldön. Ez kétszeresen tanulságos, mert nálunk a művész mindig közönyvel találkozik. Vastag alig pár éve költözött fel Bécsbe — de az év egy részét még mindig Kolozsvárt tölti — őt máris széles körben ismerik, mint képművészt. „N. fr. Presse“ febr. 8-án így ír róla: „Vastag György magyar festőtől — kinek rendkívüli tehetsége többször volt alkalmunk figyelemmelni — két genrékép van kiállítva; a „román szerelmes pár“ és a „román cigányáné.“ A felfogás egészséges humorra mutat, a jellemzés finom, a kidolgozás mesteri, a képek nemcsak művészi de népismeri beccsel is bírnak. Művésznünk mind nagyobb tökélyre jut a színezésben; az alakok nagyon élhetőek, szépen kidomborultak, a részletek nagy gonddal és hozzáértéssel vannak kidolgozva. Ezeket írja t. művész barátunkról a bécsi műtészeg egyik kiváló tagja E. Ranzoni. T. hazánkfia fennemeltt művéről E. M. Vacano pedig ezeket mondja: Vastag Györgynek (Kolozsvárról) „Román szerelmeskedés a sövénynél“ című műve valódi gyöngy. Egészen eredeti művészt ismerünk fel benne, új helyzetben. Erdély a festőre és költőre nézve egyaránt valódi kincs-tára a szín és dallam gazdagságának. Ez országban és nép közt, hegyei közepette támadt egy festő, a ki népet, az országot, annak légét, hegyeit oly élénk élethűséggel adja vissza, mint előtte senki más. Vastag György a maga nemében, ki nem sokára a mindnyájunk kedvence lesz. Az anyagok: bőr, vászon, a virágok a legnagyobb aprólékosággal vannak kidolgozva a legutolsó ránczig, foltig. Az arcok élni látszanak, sajátságosak, a festő a jelgelenkben utánozta a természetet. Különösen sikerült az ég, a felhők, a alkonyat, a bogácskórók, a tóvirágok — mindezek Erdélyt állítják élénk e nagy olajfestményen. A ki ez országot ismeri atig tud megválni a képtől. Ep oly kitűnő az „román cigányáné“, Vastagot a románok népdalainak lehet nevezni, ki színekben, eszményekben éneki meg őket. Vastag képeit merész szerelmis és természetes szemérmesség jellemzi, a román népetelét tükrözi visza mindkét műve a legpompásabb színezéssel s a valódi érzelmek erőteljes megtestesítésével. Vacano Vastag Györgyöt a német Roggeger-hez hasonlítja. — Valóban örülünk t. hazánkfia sikerének, mi is mint valódi művészt ismerjük, ki a méltánylást rég kiérdemelte.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Feb. 13-ról: 5% Metalliques 62.50. 5% Nemzeti kölcsön 71.10. 1860-diki államkölcsön 10.33. Bankrészvények 846. Hitelezvények 348. — London 113. 60. Ezüst 112. — Cs. kir. arany 5.44. Napoleondor 9.04.
Földterhermentesítési kötvények: Magyar 80. — Temesi 75.50. Erdélyi 77.75. Horv.-Slavon —.

Id. felelős szerkesztő: **Sándor János.**

Sz. 393. Magy. keleti vasút. 3-3 (406)
Hirdetmény.
A magyar keleti vasút Kolozsvárt állomásosó I-ső felügyelőjétől ezennel közhírré tették, hogy egy helyt Kolozsvárt építendő műhelyre 200 cubic öl bányai kő és egy millió téglát szükséges. E szükséglet beszerzésére igényt tartó üzletemberek azon hozzáadással kerestelnek meg, hogy az iránti Offerthejt f. év február végéig az I-ső építési felügyelőnek Kolozsvárt, közép-utca Heller háznál lévő irodájába adják be — megjegyezve, hogy csak cautióképes vállalkozók fogadhatnak el. Közlelőbbi feltételek az említett irodában fog-nak közölteni.
Kolozsvárt, 9. február 1872.
Az építészeti osztály mérnök.

1-4 17/2 (372)
Anatherin-szajvige,
Dr. J. G. POPP
Külön minden rossz szájhöz ellen, származék az bár mestereséges vagy odvas fogaktól, avagy dohány szagától.
Feljülmulthatatlan betegség, könnyen vérző foghús, szűz fogfájás, a foghús porhadása és eltűnése ellen, különösen előhaladt életkorban, a midőn az időváltozás iránt különös érzékenységgel bír.
Igen becses, midőn a fogak lazán fekszenek, oly baj, a melyben anyai görvélves szenved, továbbá fogfájás esetében, a melyet azonnal enyhít s ismétlődését meggátolja.
Általában legjobb szer, a mit a fogak és a foghús tisztán és egészséges állapotban tartására használhatni. Egy palack ára 1 ft 40 kr.
Dr. Popp J. G.
Anatherin-fogpépe.
Ezen fogpépe a legkényelmesebb fogtisztító szer, mert nem tartalmaz semmiféle egészségtelen anyagot; az ásványi részek a fogak zománczára hatnak, a nélkül, hogy azokat meglárnák, valamint a pép létszeres vegyészeti tisztítólég, ugy a mázi, mint a nyálhártyákat felírúit és előnkint, a szájrészeket az égény-olajok által megírúit, a fogak fehérségét és tisztaságát emelk.
Különösen ajánlható szárazon és vízen utazóknak, mert sem el nem ömölhetik, sem a naponta nedves használat által nem romlik el.
Egy doboz ára 1 ft 22 kr.
Koplatók: Kolozsvárt Binder J., dr. Hintz Gy., Engel J. és Wolf Győgyeztetők és Karvay J. Tördő: Wolf Győgy. Deesen: Karvay J. Tördő és Both Győgy. Déván: Borsnaki és Gergely s Leu Győgy. Medgyesen: Foltbert Győgy. N.-Szilyden: Oberth J. Győgy. Szegesen: M.-Vásáryden: Fogarasy D. Szegesen: Leonhardt. Sz.-R. Szegesen: Traugot és Wachner Zilony: R. Tarsa Ign. Szamosújvárt: Placintár és fia Győgy. Bethlen: Bernárdi Győgy. B.-Hunyodon: Holczzer Győgy. Tékében: Wagner Győgy. Gy.-Fehérvárt: Biró M. Győgy. és Csiky K. Balázsfalván: C. Scherbel Győgy. Borsármányon: Lányi J. Győgy. Nagy-Bánáty: Papp Győgy. Nagy-lárollyan: Gerber Győgy. Szegesen: Stiller Mih. Müller Győgy. Szegesen: Stiller Mih. Müller Győgy. Zóhter, Steiner, Brassóban: Fabik Győgy. Jekelius Győgy. Segesvárt: Teusch J. B. Mischbacher. Beszterczén: Dietrich és Fleischer. Tergovits Ed. Nuschbeck, Tesc. Lőrös G. M. Gy.-St.-Miklós: Miklósi G. M. Gy.-Udvarely: Beczói Ern. Temmer E. Brassóban: v. Müller Győgy. uraknál.

ROBEY ÉS TÁRSA

(Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közelgő idényre **szabadalmazott vaskeretű cséplőgépeket és gőzmozdonyokat, lojárgányos cséplőgépeket, vetőgépeket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Field-féle csövekkel.**

Újabb gépeink általános elismert munkaképességek felment bennünk minden feldicséréstől, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdaközönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarabb kezünkhez juttatni, mert már is kivételesen sok ebbeli rendelmény tételünk nálunk.

(400) 3-24

Robey and Company Limited, Pest, üllői út 1. sz.

Ny. Gámán János örökösénél Kolozsvárt.